

D-1601100102010100 Seat No. _____

M. A. (Sem. I) (CBCS) Examination

March – 2022

Sanskrit : CCT-01

(Vedic Text and Grammar)

(Common Paper for 2015 & 2016)

(Old Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना/Instructions :

(१) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(1) All questions carry equal marks.

(२) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(2) Answer any five questions.

૧ નીચેના મન્ત્રોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો : ૧૪

1 Translate with necessary notes of the following Mantras : 14

(१) અપાર્દહસ્તો અપૃતન્યદિન્દ્રમાસ્ય વજ્રમધિ સાનો જઘાન ।

વૃષ્ણો વધિઃ પ્રતિમાનં બુભૂષન્પુરુત્રા વૃત્રો અંશયદ્ વ્યસ્ત । ઋગ્વેદઃ, ૧.૩૨.૭

(२) ઉપં ક્ષરન્તિ સિન્ધવો મયોભુવં ઈજાનં ચં યક્ષમમાણં ચ ધેનવઃ ।

પૃષ્ણન્તં ચ પપુરિં ચ શ્રવયસ્વો ઘૃતસ્ય ધારા ઉપં યન્તિ વિશ્વતઃ ॥ ઋગ્વેદઃ, ૧.૧૨૫.૪

૨ નીચેના મન્ત્રોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો : ૧૪

2 Translate with necessary notes of the following Mantras : 14

(१) યસ્ય ત્રી પૂર્ણા મધુના પદાન્યક્ષીયમાણા સ્વધયા મદન્તિ ।

ય ઉં ત્રિધાતુ પૃથિવીમુત ઘામેકો દાધાર ભુવનાનિ વિશ્વાં ॥ ઋગ્વેદઃ, ૧.૧૫૪.૪

(२) પુરૂરવો મા મૃથા મા પ્ર પંતો મા ત્વા વૃકાસો અશિવાસ ઉ ક્ષન્ ।

ન વૈ સ્ત્રૈણાનિ સૃખ્યાનિ સન્તિ સાલાવૃકાણાં હૃદયાન્યેતાઃ ॥ ઋગ્વેદઃ, ૧૦.૧૫.૧૫

૩ નીચેના મન્ત્રોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો : ૧૪

3 Translate with necessary notes of the following Mantras : 14

(१) ઉદસૌ સૂર્યો અગાદુદિદં મામકં વચઃ ।

યથાહં શંત્રુહોઽસાન્યસપત્નઃ સંપત્નહા ॥ અથર્વ. ૧.૨૧.૫

(२) ઇમાં શાલીં સવિતા વાયુરિન્દ્રો બૃહસ્પતિર્નિ મિનોતુ પ્રજાનન્ ।

ઉક્ષન્તૂદ્રા મરુતો ઘૃતેન ભર્ગો નો રાજા નિ કૃષિં તનોતુ ॥ અથર્વ. ૩.૧૨.૪

- ४ नीयेना मन्त्रोनुं आवश्यक विवरण साथे भाषांतर करो : १४
- 4 Translate with necessary notes of the following Mantras : 14
- (१) ये ते पाशा वरुण सप्तसप्त त्रेधा तिष्ठन्ति विषिता रुशन्तः ।
छिनन्तु सर्वे अनृतं वदन्तं यः संत्यवाद्यति तं सृजन्तु । अथर्व. ४.१६.६
- (२) सप्त चक्रान्वहति काल एष सप्तास्य नाभीरमृतं न्वक्षः ।
स इमा विश्वा भुवनान्यञ्जयत्कालः स ईयते प्रथमो नु देवः अथर्व. १९.५३.२
- ५ ईन्द्रदेवता पर सविस्तर नोध लभो. १४
- 5 Write a detailed note on इन्द्रदेवता. 14
- ६ वाक्सूक्त (ऋग्वेद १०.१२५)नुं रसदर्शन करो. १४
- 6 Critically appreciate the वाक्सूक्त (ऋग्वेदः १०.१२५) 14
- ७ नासदीय सूक्तमां व्यक्त थतुं दर्शन स्पष्ट रीते समजावो. १४
- 7 Explain clearly the philosophy reflected in नासदीयसूक्त. 14
- ८ 'ब्राह्मण' शब्दनो अर्थ समजावी ब्राह्मण साहित्यनो संक्षिप्त परिचय आपो. १४
- 8 Explain the meaning of the word ब्राह्मण and give a short introduction to ब्राह्मण literature. 14
- ९ नीयेना पर टूंक नोध लभो : १४
- 9 Write short note on the following : 14
- (१) दर्शपौर्णमासयज्ञः
(२) शुनःशेष-आख्यानम्
- १० नीयेना पर टूंक नोध लभो : १४
- 10 Write short notes on the following : 14
- (१) वैदिकस्वराः
(२) वैदिकसंस्कृतस्य वैशिष्ट्यम्